

EKONOMIKA NAJ ODPRVI PROBLEM

Celjsko železniško vozlišče

TRIINDVAJSET PREDSTAVNIKOV IZ MOČNEJŠIH PODJETIJ JE SKUPAJ Z ZASTOPNIKI ŽELEZNIŠKE POSTAJE IN GOSPODARSKE ZBORNICE RAZPRAVLJALO O ZVEZNEM IN REPUBLIŠKEM PREDLOGU O SPREMEMBI TRANSPORTNIH TARIF.

Promet nenehno narašča, lani za 30 odstotkov, problem celjskega vozlišča pa je specifičen in problematičen. To so bile uvodne ugotovitve na omenjenem sestanku.

V čem je problem? Znan je, vendar ponovimo:

Skozi celjsko vozlišče gre dnevno okrog 600 vagonov. Vozlišče tega enostavno ne zmore več. Železnica ne more ustreči podjetjem, dostava vagonov je neredna, včasih celo posamična, kakor pač prihajajo v Celje. Posledica niso samo zato občutne, temveč tudi zaradi stojnine. Ta gre v milijone in »pokopališče« teh milijonov je postaja, ki ni kos nič več ukreniti, da bi to ne bila. Pomanjkanje ramp, tirov, lokomotiv, tranzitni in potniški promet prek glavnih tirov, vse to se kopiči v zlo. Tudi podjetja so kriva sama. Zakaj?

— Na relaciji Celje—Store na primer prevažajo blago z vagoni, dostikrat pa na mnogo daljše relacije z kamioni!

Tako je bilo doslej. Kako bo poslej? Se huje bo zaradi naraščanja prometa.

BILA JE DVANAJSTA URA, OZIROMA JE ŽE ODBILA. Problem je treba rešiti, tako na železnici, pa tudi v podjetjih. Prometna sredstva pod-

jetij niso najbolj smotno in analitično uporabljena. 6-urni razkladalni rok je treba obdržati. Odvoz s postaje, z ramp mora teči hitreje.

Kakšni so še drugi predlogi? Brez dvoma je tudi sprememba železniških tarif med rešitvami. Predloga sta dva. Zvezni terja enotne tarife, republiški ekonomske cene za posamezne proge.

Smisel novih tarif naj bi ne bil dvig, ampak prilagoditev ostalim cenam in dejanskim stroškom. Situacija, da rentabilne proge vzdržujejo

nerentabilne je vredna natančne študije. Ekonomska upravičenost sedanje tarifyne politike je brez dvoma vprašanje, ki bo moralo zanimati ekonomiste, pa ne samo na lokalnem nivoju. Smelost teze, da ravno tarifyna politika omogoča marsikatero neupravičeno gradnjo, ko stroški prevoza ne predstavljajo dejanske vrednosti, verjetno ni neutemeljena. Tudi železniška podjetja bodo morala priti na ekonomično gospodarjenje — se pravi ukiniti nerentabilne proge, nerentabilne in križne prevoze, nerentabilne nakladalne postaje in podobno.

Če bo vse to doseženo, je bojazen, da bodo železniške usluge dražje, v veliki meri neupravičena.

N. K.

PROJEKT TURISTIČNEGA IN REKREACIJSKEGA OBJEKTA

CELJSKA KOČA PRED URESNIČITVIJO

Preteklo soboto so se na Celjski koči sestali predstavniki Okrajne skupščine, Gospodarske zbornice, Turistične zveze, Okrajnega sindikalnega sveta, Planinskega ter Smučarskega društva iz Celja in pregledali ureditveni načrt za rekreacijski objekt Celjska koča - Svetina. Sestanka se je udeležil tudi predsednik okrajne skupščine tovariš Peter Sprajc. Projekt, ki ga je naročila Gospodarska zbornica, izdelal pa Zavod za napredke gospodarstva, odkriva velike možnosti za izgradnjo ene najlepših turističnih postojank v Sloveniji. Enotna urbanistična rešitev dveh področij — Celjske koče in Svetine nakazuje možnosti za razvoj zimskega in letnega turizma. V načrtu so obdelane lokacije za smučišča s progami, ki imajo mednarodno vrednost, nadalje gostinske kapacitete, weekend naselja, mreža cest, žičnic, vlečnic in podobno. Omenjeno območje je izredno ugodno za prebivalce Celja, kajti neposredna bližina in dostop-

nost dajeta vse pogoje za dnevno rekreacijo.

Ustanovljen bo poseben odbor, ki bo sestavljal program za postopno uresničitev projekta in ki bo skrbel tudi za materialna sredstva.

ČETRTI IZVOZNIK

V SALEŠKI DOLINI

Tovarna gumbov in pohištvenega okovja »Galanterija« v Sošanju se je že v lanskem letu delno vključila v mednarodno izmenjavo blaga, čeprav v planu niso tega predvidevali. Uvedba nove proizvodnje brizganih delov pa jim je omogočila vstop na mednarodni trg in tako bodo v letošnjem letu izvozili za okrog 50.000 dolarjev. Tako bodo vsaj delno zvišali odstotek izvoza v velenjski občini, ki v primerjavi s celotnim obsegom fizične proizvodnje dosega le bore 3 odstotke.

—že

Ugodno za turizem

Trgovska mreža v Zgornji Savinjski dolini bo v letošnjem letu mnogo pridobila z izgradnjo in adaptacijo

novih prodajnih prostorov, kar bo nedvomno ugodno vplivalo na porast turizma.

Predstavniki občinske skupščine Mozirje so se dogovorili s trgovskim podjetjem »Merkator« iz Ljubljane, ki bo v letošnjem letu gradil nov trgovski paviljon v Ljubnem ter adaptiral staro zgradbo v Gornjem gradu za prodajni prostor. Tako v Gornjem gradu kot v Ljubnem je potreba po novih trgovskih lokalih prava nuja, kajti dosedanjí niti ne zadostujejo in še manj ustrezajo principom sodobne postrežbe. Nov trgovski paviljon pa bodo gradili tudi v Mozirju, kjer bi to že bilo rešeno, če ne bi še danes bilo sporno vprašanje lokacije tega objekta, kajti urbanistična dokumentacija za Mozirje še ni dokončana.

—Klančnik

OSVAJANJE NOVIH PROIZVODOV

V Cometu

Mlad in sorazmerno majhen delovni kolektiv zreške Tovarne umetnih brusov »COMET«, žanje vsako leto vse večje proizvodne uspehe. Od začetnega, obrtnega načina proizvodnje brusnih teles, ki jih mariborska Tovarna umetnih brusov »Swaty« ni uspela proizvajati, se je podjetje v sorazmerno kratkem času prelevilo v tovarno, ki proizvaja magnezitno vezana brusna telesa in sigmente, ki se uporabljajo predvsem v kovaški industriji in živilski industriji ter v gradbeništvu in kamnoseštvu.

Letos so v Cometu osvojili proizvodnjo novih proizvodov, ki smo jih do nedavnega uvažali. To so brusna telesa za potrebe papirne in celulozne industrije. S temi proizvodi, ki so iskani na domačem trgu, bodo podjetja in tovarne papirne in celulozne industrije prištedila dragocena devizna sredstva. Vse širše možnosti zre-

žišča. Pri izvozu so dosegli prve večje uspehe šele po analizi tujih tržišč, ki so jih končali v lanskem letu s pomočjo mariborskega poslovnega združenja Brus.

V letošnjem letu so svoji že obstoječi proizvodnji pridružili še nov obrat, obrat nekovin. To je obrat za proizvodnjo in eksploatacijo belega marmorja, katerega nahajališča segajo od Vitanja pa vse do Oplotnice. Rudna telesa in zaloge so že odkrita in raziskana. Kvaliteta pohorskega belega marmorja pa je enakovredna, celo bogatejša od svetovno znanih rudnikov, ker vsebujejo rudna telesa več finih mians. Letos bodo začeli z eksploatacijo blokov, predvidevajo pa, da bodo polagoma prešli na finalizacijo. Odpadni material pa je dragocen za potrebe steklarske industrije.

Janez Sever

Nova proizvodna hala, ki je zgrajena iz lastnih sredstev

ke tovarne pa se odpirajo za proizvodnjo elektrokorunda in silicijevega karbida, ki ga je začela proizvajati Tovarna dušika v Rušah.

Z novimi proizvodi bodo v Cometu premostili vrzel tovrstnih proizvodov, ki so primanjkovali na domačem tržišču. Ker je tovarna sorazmerno mlada, njene proizvodne kapacitete pa so bile v začetku temu primerne, se niso mogli v zadostni meri posvetiti izvozu, saj so komaj zadovoljevali potrebe domačega tr-

ELEKTRIKA SE NA ZEČE

Skromno kozjansko naselje so Zeče in samo nekaj hišic še nima elektrike. To so med redkimi v šmarni občini, kjer brljajo še petrolejke. Že pred leti so se zavzeli, da bi si speljali elektriko še v svoj kot, toda brez širše pomoči ne gre. Upajo, da bo občinska skupščina vendar še tu pomagala, saj nameravajo sami opraviti, kolikor bodo mogli.

GG NAZARJE

ČEZ 187.000 KUBIČNIH METROV LESA

Gozdno gospodarstvo Nazarje bo v letošnjem letu povečalo etat poseka lesa za okrog 1 odstotek in bo zajelo v gozdovih splošnega ljudskega premoženja skupno 66.300 kubičnih metrov, pri zasebnikih pa skupaj v moziški in velenjski občini 110.300 kubičnih metrov lesa. Poleg tega pa računajo še okoli 11.000 kub. metrov lesa, katerega bodo zasebniki porabili za lastno uporabo. Tokrat je občuten porast listavcev pri poseku, kar se bo verjetno odražalo pri manjšem bruto produktu, kajti cena listavcev je nižja od iglavcev.

Glavni potrošnik lesa pa je predvsem lesna industrija v Nazarju, ki letno zajame okrog 70.000 kubičnih metrov hlodovine. Nadalje oskrbujejo še lesno industrijski kombinat v Sošanju, s 7.000 kubičnimi metri, »Savinjo« Celje s 3.000 kubičnimi me-

tri, industrijo celuloze in papirja v Krškem s 40.000 kubičnimi metri, medtem ko preostali, slabši les roma v rudnike za jamske podpornike.

—že—

PROSLAVA

DNEVA ŠOFERJEV V ZALCU

Podružnica Združenja šoferjev in avtomobilov v Zalcu vsako leto proslavlja Dan šoferjev. Letošnja proslava pa je bila še posebno skrbno in dobro pripravljena, bogata po programu in dobro obiskana.

V kulturnem delu programa so sodelovali zbori, ansambli in kulturne skupine iz Bralslovč, Sempetra in Zalca. Posebno toplo so bili pozdravljeni pionirji in pionirke iz žalske osnovne šole, ki so izvajali dve plesni točki, nadalje dekliški trio in šempetrski kvintet ter mladinski, harmonikarski zbor glasbene šole iz Zalca.

Na proslavi so šestim vzornim voznikom podelili plakete »Vzorni voznike«. Predsednik komisije za varnost prometa tov. Vinko Jug je ob tem naglasil, da pomenijo podeljena odlikovanja hkrati tudi priznanje za celotno žalsko organizacijo šoferjev in avtomobilov. Odlikovani so bili: Slavko Pader, Jože Steblovnik, Ivan Farčnik, Pavle Rozman, Janko Božič in Franc Udrih.

J. G.

»PLANIKA«

ČAKA GOSTE

Nov gostinski turistični lokal »Planika« v Ljubnem že lep čas čaka gostov, saj je zaenkrat najboljša gostinska postojanka v Zgornji Savinjski dolini. Otvorjen je bil za praznik republike — žal pa letošnja zima ni preveč radodarna z gosti in bo lokal zaživel šele spomladi. V adaptacijo tega gostišča je občinska skupščina Mozirje investirala nekaj nad 20 milijonov sredstev.

—že

DOBRO OPRAVLJENI IZPITI

V drugi polovici tega meseca opravljajo slusatelji ekonomske srednje šole pri delavski univerzi v Slov. Konjicah izpite črez III. semester, s katerim so začeli lansko leto v septembru. Po imenju članov komisije so se slusatelji, ki jih je sedaj 21, na izpite dokaj dobro pripravili. To dokazuje med drugimi tudi dejstvo, da je pri vsakem predmetu zelo nizko število onih, ki bodo morali izpit še enkrat ponoviti. Takoj po zaključku izpitov, to je v začetku februarja, bodo pričeli z rednimi predavanji za I.—V. semester.

V. L.

— INVESTICIJSKE NALOŽBE LETOS — INVESTICIJSKE NALOŽBE LETOS — INVESTICIJSKE NAL

Še vedno na ravni enostavne reprodukcije

Prvič: SPLOŠNO IN INDUSTRIJA

Sleherno napredno gospodarstvo si mora ustvarjati vse večja sredstva za nenehna vlaganja razširitev proizvodnje in s tem pogojev za večjo storilnost. Prav to dvojje je osnova za širše vključevanje v mednarodno tržišče. Značilnost investicijskih vlaganj v zadnjih dveh letih pri nas je v vse večjem deležu sredstev gospodarskih organizacij ter združevanju teh sredstev pri bankah. Ta pojav je odraz zmanjševanja vloge družbenih investicijskih skladov, kar v prihodnjem obdobju v glavnem pomeni le spremembo nosilcev, zaradi česar je investicijska dejavnost marsikje nesmotna in preveč razdrobljena. V bodoče se bodo morala razpoložljiva sredstva gospodarskih organizacij v večji meri združevati pri bankah, s čimer bo doseženo smotnejše investiranje.

V celjskem okraju je v lanskem letu porastla investicijska dejavnost za 14,9 odstotka. Tako so vložili v gospodarstvo in negospodarske dejavnost preko 20 milijard sredstev ali 2,7 milijard več kot v letu 1962. Od skupno vloženih sredstev odpade kar 52,7 odstotkov na lastna sredstva gospodarskih organizacij, 11,7 odstotkov na bančna ter 13,4 odstotkov na občinska sredstva. Ti trije lokalni nosilci investicijskih sredstev predstavljajo že sedaj tri četrtine vloženih sredstev, kar je ugodno razmerje v primerjavi s letom 1962. Kljub dokanjanim sredstvom pa nekatere predvidene investicije niso

izvršene, ker gospodarske organizacije niso razpolagale z dovoljnimi sredstvi za udeležbo pri najemanju posojil.

Največji delež naložb je odpadel na industrijo. V Cinkarni so dokončali obrat litopona, začeli s poizkusno proizvodnjo modrega bakra, v glavnem končali naprave za povečanje proizvodnje žveplene kisline, medtem ko je v pripravi izgradnja I. faze objekta za žvepleno kislino ter rešitev sodobne proizvodnje cinkovih koncentratov. V velenjskem rudniku so nadaljevali s pripravami za izkoriščanje zapadnega polja, medtem ko so v rudniku Senovo z

znatnimi naložbami zagotovili le stalno proizvodnjo. Pomembna sredstva v novogradnjo in obnovo obratnih prostorov je uspelo vložiti toopreme »Gorenje« ter Kostroju, medtem ko vlaganja v tovarno emalirane posode niso bila izpolnjena. V nekovinski industriji pa po višini naložb prednjači Rogaška Slatina z izgradnjo nove peči in nabavo opreme z namenom raziritve kakovostnih proizvodov. Keramična tovarna v Ljubah je ostala na pol poti pri obnovi naprav za proizvodnjo grafitnih loncev. V papirni industriji so končali predviden del obnove le v tovarni celuloze in papirja Džuro Salaj v Krškem. Železarno Store pa je zavrla pomanjkanje sredstev za udeležbo, zato bodo z obnovitvenimi deli pričeli letos.

Pregled investicijske potrošnje v industriji kaže slabost v tem, da v večini primerov ni prešla okvirna nadomestila iztrošenih osnovnih sredstev. Ponovila se je tudi dolgotrajna napaka, da so pri investicijah izpadle lesna, tekstilna ter kovinska (TEP) stroka, kjer bi bila vlaganja, vsaj za ohranitev obsega dosedanje proizvodnje, nujna.

Prihodnjic:

● Trgovina ● Gostinstvo ● Kmetijstvo ● Promet

(Konec prihodnjic)